

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

ambo iusti erant coram Domino, & Deum timentes, tamen sine cruce non fuerunt. Elisabetha queritur de ignominia, quâ ab inimicis & invidis affecta est. Zacharias mulus fit, & novem menses in hâc molestia degere cogitur, usque in diem, quo Johannes natus est.

Alii conjuges aliis ærumnis vexantur, nec quisquam ab illis immunis est, prout Deus iis onus imponit, à quo bona & mala, vita & mors, paupertas & divitiæ, Sir. 11. v. 14.

Modò pestilentia percutit, ut tempore Davidis, ubi intra triduum septuaginta milia virosum mortui sunt, 2. Sam. 24. v. 15. modò annonæ caritate affligit, ut ætate Josephi, quæ integrum septennium duravit, Gen. 47. v. 13. modò bello devastat, ut tempore Gideonis, ubi Midianitæ adscendebant cum sevisset Israel, & vastabant proventum terræ, nihilque omnino, ad vitam pertinens relinquebant in Israel, non oves, non boves, non asinos. Quin & aded affligebant indigenas regionis, ut facerent sibi antra & speluncas in montibus, & munitissima ad repugnandum loca, Jud. 6. v. 1. 5.

Et licet mala hæc publica non grassentur, tamen pii conjuges demensum suum habent, modò victus deficit, ut querantur: Quid comedemus, quid bibemus, aut quò operiemur? Matth. 6. v. 31. modò variis morbis & infirmitatibus infestantur, maritus inopinatò cæcitate pereunt, ut Tobias, Tob. 2. v. 11. uxor incurvatur, ut filia illa Abrahamæ, Luc. 13. v. 11. liberi aut maturius obeunt, ut filiolus Davidis, 2. Sam. 12. v. 18. aut claudi evadunt, uti Mephioseth, 2. Sam. 4. v. 4. vel degenerant

sicut Absolon, 2. Sam. 15. v. 1. Non raro accidit, ut famulitia mala seminent, velut Hagar, Gen. 16. v. 4. sive vicini rixosi & invidi sunt, quales Isaac habebat, Gen. 26. v. 15. sive Almodi negotiosus est, exacerbans animos, ut in perpetuis dissidiis vivant, quod non leve malum est. Ubi enim Zelus & contentio, ibi confusio, & omne opus pravum, Jac. 3. v. 16. & quis miserias omnes exponet, quibus pii conjuges subiecti sunt? Cunctæ res laboriosæ: non potest eas homo explicare sermone, Eccles. 1. 8.

Interea pii conjuges æquo animo, hoc quicquid est afflictionis subeant. Fili, accedens ad servitutem Dei, præpara animum tuum ad tentationem, Sir. 2. v. 1. caveant verò ne sibi ipsis malum cudant, sicut inveniuntur, qui Diabolo obsequentes, propriis concupiscentiis indulgent: maritus despicit uxorem adolescentiæ suæ, Mal. 2. v. 16. mulier morosa est, & omnia jurgiis miscet, quò fit, ut non modò seipsos affligant, sed & benedictionem Dei amittant. Omne enim Regnum, in seipsum divisum desolabitur, & domus suprà domum cadit, Luc. 11. v. 17.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fluit
1. *Ex gratiosa visitatione.* Benedictus Dominus Deus Israel, ait Zacharias, quia visitavit plebem suam. In Græco ejusmodi vox occurrit, quâ sollicita visitatio indigitatur, qualis est, quando Medicus venit ad ægrotum, ut non modò eum invisat, sed & re & auxilio subveniat, quò pristinae sanitati restituatur.

Misc-

Mifera tùm temporis & afflictæ condito erat, in totâ Judæa, Iceptrum erat ablatum, peregrinus Magiftratus imperabat populo, Prophetæ nullus amplius mittebatur, falſi Doctores in fellâ Moſis fedebant. Omnia ad interitum vergebant, hinc quilibet ſupirabat è Pfalmo 14. v. 7. Quis dabit ex Sion ſalutem populo?

In extremis his anguſtiis viſitabat Deus populum ſuum, dum Baptiſtam Chriſti prodromum naſci curabat, ut pii hinc colligerent, Meſſiam brevi ſecuturum. Id hic Zacharias prædicat, neſcius, quomodo digne prædicare debeat.

Noſtrum erit, ampliſſimum hoc beneficium paulò altius perpendere, ut pote quod omnium bono factum eſt.

Totum genus humanû lethaliter ægrotabat, imò mortuum erat in peccatis, Eph. 2. v. 5. Verum Chriſtus cœleſtis ille Medicus, ideò in mundum venit, & carnem & ſanguinem noſtrum aſſumſit, ut ſanctatem nobis reſtitueret, quod & fecit, per mortem ſuam æterna redemptione inventâ, Hebr. 9. v. 12. Verè languores noſtros ipſe tulit &c. Eſa. 53. v. 4. 5.

Capiamus hinc ſolacium. Benigniſſimus Deus nos indies viſitat variis afflictionibus, id non malâ intentione fit, ſed caro & ſanguis quandoque ægrè fert, & pro iræ indico id habet. Aſt perperam. Quia non repellit in ſempiternum Dominus, etiamſi affligit, & miſerebitur ſecundum multitudinem miſericordiarum ſuarum. Non enim excruciat homines ex corde ſuo, & affligit filios hominum, Thren. 3. v. 31. Agnovit hoc paterculus ille, cum animum integrum ſine cruce fuiſſet: Domine, inquit, dereliquiſti me, quia non viſitaſti

me. Ita non abiciamus animum, quando ærumnis nos Deus viſitat: venit tempus, quo nos auxilio ſuo viciffim viſitatus eſt. Fidelis quippe eſt, nec patitur nos tentari, ſupra id quod poſſumus, 1. Cor. 10. v. 13. hinc non in æternum dabit afflictionem nobis, Pfal. 55. v. 23. ſed juſto tempore nos eripiet, ſicuti hâc ipſa ex cauſa, adjuutor in oportunitatibus dicitur, Pfalm. 9. verſ. 10.

II, *Ex glorioſa liberatione*, quam Zacharias commendat his verbis: Fecit redemptionem plebi ſuæ. Zacharias loquitur in præterito, ſicut id Prophetæ in uſu habent, quia Deus per eos loquitur, coram quo omnia præſentia & quaſi impleta ſunt.

Alias novimus, quod Auguſtinus ait: *Redemptio clamat captivitatem*; eſt enim vel mancipium, vel captivus, vel maleficius, qui pœnæ magnæ, vel etiam mortis reus evalit.

Hæc omnia in nobis quoque reperiuntur. Ratione peccati, Diaboli mancipia facti eramus, conſuſi ſub poteſtate tenebrarum, Col. 1. v. 13, conſtricti quoad intellectum catenis ignorantia, quoad voluntatem catenis injuſtitia, quoad vires & membra catenis malitia: hic nemo nos exſolvere poterat, non homo, non Angelus, in cœlo & in terrâ. Miſit proinde Deus Filium ſuum, natum ex muliere, factum ſub lege: ut eos, qui ſub lege erant, redimeret, ut adoptione in filiorum reciperemus, Gal. 4. v. 4.

Moſes Iſraelitas eduxit è ſervitute Ægypti, Exod. 13. v. 17. Gideon è manu Midianitarum, Judic. 6. v. 14. Simſon à Philiſtæis eodem liberavit, Jud. 15. v. 16. Verum hîc frater redimendo non redimebat

quenquam, Psal. 49. v. 8. Deus ipse sanguine proprio, Ecclesiam suam redimere tenebatur, Act. 20. v. 28. Hoc grato animo agnoscamus.

Cum David immanem gigantem Goliathum prostravisset, & populum Israeliicum è manu Philistii liberasset, egressæ sunt mulieres de universis urbibus Israel, cantantes chorosque ducentes, in occursum Saul Regis in tympanis, cum lætitia & in sistris, 1. Sam. 18. v. 6, 7. Quanto magis nos gaudio exultemus, quod Christus tanquam cœlestis David, ab infernali Goliatho, ejusque tyrannide nos redemerit? Per mortem enim suam, destruxit eum, qui mortis habebat imperium, id est, Diabolum, & liberavit eos, qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti, Hebr. 2. v. 14. In sanguine testamenti sui, emisit vinctos suos de puteo, in quo non est aqua, Zach. 9. v. 11. Col. 2. v. 14.

Quâ consideratione ex animo lætari & cum Zacharia cantare possumus: Benedictus Dominus Deus Israel quia visitavit, & fecit redemptionem plebi suæ. Ubi est mors stimulus tuus? ubi tua inferne victoria? Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam, per Dominum nostrum Jesum Christum, 1. Cor. 15. v. 55, 57.

III. Ex mirifica propugnatione, quam Zacharias in Cantico suo celebrat, inquiens: Erexit cornu salutis nobis, in domo David pueri sui.

Per Cornu nemo alius notatur, quam promissus mundi Messias, Servator noster pietissimus, hic est,

I. *Cornu virtutis.* Ein Macht-Horn. Cornua propriè sunt animalium, quorum robur, virtus & pulchritudo in iisdem po-

tissimum consistit, hinc in Scripturis per illa non modo denotatur *Regnorum eminentia*, ut constat ex Dan. 7. v. 21. c. 8. v. 4. Apoc. 17. v. 2. sed & *robur & potentia*, quia robur animalium est in cornibus eorum, quibus se tumentur & propugnant. Quæ omnia non inconcinne ad Christum applicari possunt, quem Zacharias cornu appellat, quia est Rex Regum, & Dominus Dominantium, Apoc. 19. v. 16. & Regnum cepit *ἀδελφότητος*, quod in æternum non dissipabitur, Dan. 2. v. 44. nec robur, virtus & potentia ei deest, quæ ab æterno ut verus Deus, Deique Filius possedit, & ut verus homo in plenitudine temporis, vi unionis personalis, & secutæ exaltationis, ad dextram Patris accepit, Matth. 28. v. 18. Hinc cornu illud non dicitur jacere, sed *erectum esse*, quo fortitudo Christi denotatur, vi cujus paratus est pro nobis pugnandi, sicut in horto Olivei hostes suos unico verbo, Ego sum, prostravit, Joh. 18. v. 6. Quando animalia pugnare volunt, cornua exigunt: Sic Christus cornu salutis nostræ erectum est, & promptum ut in omnibus necessitatibus subveniat nobis. Quem igitur timebimus, Dominus adjutor noster, quid faciat nobis homo? Psalm. 118. v. 6.

2. *Cornu salutis.* Ein geistlich Kirchen-Horn. Per cornua quoque decor & pulchritudo nonnunquam in Scripturis exprimitur, quam cornua etiam ex parte animalibus conciliant. Ita de Mose legimus, quod splenderet cutis faciei ejus. Ubi in Hebræo vox Keren, è cujus vitiosa interpretatione originem traxit, quod Mose vulgò cornua appinguntur: cum tamen nihil aliud quàm splendor & fulgor faciei ejus

ejus denotetur, quem ex conversatione cum Deo contraxerat. Quo procul dubio etiam Jobus respexit, dum filia suæ speciosissimæ à cornu nomen imposuit Kerenhabuch, quod cornu conversionis significat, Job. 42. v. 14.

Hoc itidem Christo congruit, qui est imago invisibilis Dei, & splendor gloriæ ejus, Hebr. 1. v. 3. lux mundi, Joh. 8. v. 12. & speciosissimus inter filios hominum, Pl. 45. v. 3. non modò ratione externæ formæ: sed & ratione interioris sanctitatis, Dan 9. v. 24. ratione gloriæ & decoris, quo Pater cælestis ipsum coronavit, Psal. 8. v. 6. in nostrum emolumentum, ut esset Jehova Zidkenu, Jehova justitia nostra, Jer. 23. vers. 6. à cujus plenitudine acciperemus gratiam pro gratia, idè de hoc cornu dicitur, quod erectum sit in domo Davidis.

Domus Davidis imago est Ecclesia. Sicut enim Davidi Messias in specie promissus est, quod è stirpe & prosapia ejus nasciturus sit: Ita nemini conferuntur beneficia Messia, nisi qui in Domo Davidis, hoc est, Ecclesia versatur, in qua cornu hoc erectum est, & omnia distribuuntur, quæ Christus sanguine suo pretiosissimo acquisivit. Christianus non est, qui in Ecclesia Christi non est, ait Cyprianus. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit, qui verò non crediderit, condemnabitur, Marc. 16. v. 16.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt,

I. *Cum proxime gaude.* Hac in parte nobis præeunt vicini & cognati Zachariæ.

Audito enim, Dominum eum in senectâ recens nato puerulo exhilarasse, omnes ipsi gratulantur, juxta admonitionem Pauli: Gaudete cum gaudentibus, & flete cum flentibus, Rom. 12. vers. 15. Hæc natura & proprietas est caritatis Christianæ, quæ respicit arctissimam necessitudinem, quâ Christiani invicem devincti sunt. Omnes enim spiritualiter unum corpus sumus, 1. Cor. 10. v. 17. sicut igitur membrorum corporis hæc est natura, si quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra; gloriatur unum membrum, congaudent omnia membra, 1. Cor. 12. v. 26. Ita & comparatum sit oportet, cum corpore mystico Ecclesiæ, ut si uni bene est, reliqua membra omnia congaudeant: si male, omnes commiserationem habeant, & viscera misericordiæ induant, Col. 3. v. 12.

Quod idem quoque S. Angeli exemplo suo nos docent. Christo in hunc mundum nato, gratulabantur illi lætabundi humano generi, accinentes: Gloria in Excelsis Deo, Luc. 2. v. 14. Quando homo aliquamdiu in luto peccatorum hæsit, ille verò respiscit à Diaboli laqueis, à quo captivus tenebatur ad ipsius voluntatem, 2. Tim. 2. v. 26. iterum gaudium oritur apud Angelos Dei in cælo, ut Christus docet, Luc. 15. v. 7. 10.

Angelorum proindè vestigiis insistamus, ut & ipsi aliquando in cætum Angelorum assumti, lætum *ἄνθρον* in æternum cum ipsis cantemus, Esa. 6. v. 3.

II. *Unanimitati stude.* Præclarum speculum habemus in Zacharia & Elisabetha. Elisabetha enim hîc filio suo nomen Johannis imponit. Ubi verò hoc cognatis